

HÂKİM VE SAVCILARIN DERECE YÜKSELMESİ ESASLARINA İLİŞKİN HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU İLKE KARARI

Karar No: 388/1

Karar Tarihi: 08.04.2015

Amaç

MADDE 1.- (1) Bu İlke Kararının amacı, hâkim ve savcılarının iki yılda bir tâbi tutulacakları derece yükselmesi incelemesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2.- (1) Tespit edilen bu esaslar, derece yükselmesi yapacak adli yargı hâkim ve Cumhuriyet savcıları ile idarî yargı hâkim ve savcıları hakkında uygulanır.

Dayanak

MADDE 3.- Bu İlke Kararı 24.2.1983 tarihli ve 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununun 21 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4.- (1) Bu İlke Kararında geçen;

- Hâkim, savcı: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan hâkim ve savcıları,
 - Kanun: 24.2.1983 tarihli ve 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununu,
 - Kurul: Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunu,
- ifade eder.

Yükselme koşulları

MADDE 5.- (1) Hâkimlik ve savcılık mesleğinde bulunanların derece yükselmelerinin yapılabilmesi için;

- Derecesi içinde iki yıl bulunmuş veya Kanuna göre bulunmuş sayılmaları,
- Yükselmesine engel mahkeme hükmü veya disiplin cezalarının bulunmaması,
- Bu İlke Kararında tespit olunan diğer koşulları taşımaları gerekir.

(2) Bunun dışında meslekte iken meslekleri ile ilgili öğrenim dallarında doktora yapanlara bir derece yükselmesi uygulanır. Bu uygulamada alt derecede geçen süre üst derecede geçmiş sayılır. Bu halde, Kanunun yükselme derecelerinin tayini ile ilgili 29 uncu maddesi uygulanmaz.

Yükselme esasları

MADDE 6.- (1) Hâkim ve savcılarının;

- Ahlakî gidişleri,
- Meslekî bilgi ve anlayışları,
- Gayret ve çalışkanlıkları,
- Gördükleri işlerin birikmesine sebep olup olmadıkları,
- Çıkardıkları işlerin miktar ve mahiyetleri,
- Göreve bağlılıkları ve devamları,
- Üst merciler ve müfettişlerce haklarında düzenlenen performans değerlendirme ve geliştirme formları, hâl kâğıtları ve sicil fişleri,
- Kanun yolu incelemesinden geçen işleri,
- Örnek karar ve mütalaaları ve varsa meslekî eser ve yazıları ile genel sicil durumları göz önünde bulundurularak yükselmeye layık olup olmadıklarına karar verilir.

Yükselme dereceleri

MADDE 7.- (1) Kurul yükselmeye layık gördüğü hâkim ve savcılarını;

- a) Yükselmeye layık,
- b) Tercihli yükselmeye layık,
- c) Mümtazen yükselmeye layık,

olmak üzere üç kısma ayırır ve birer deftere yazarak kendilerine tebliğ eder. Bu defter sicil numarasına göre sıralanarak Resmî Gazete’de yayımlanır.

(2) İnceleme dönemi içinde bu İlke Kararının “A defterinde yükselme” başlıklı 8 inci maddesinde belirtilen iş sayısı veya iş yüzdesini çıkaramayan hâkim ve savcılarının terfiden geri bırakılmalarına Kurulca karar verilebilir.

A defterinde Yükselme

MADDE 8.- (1) Adlî yargı hâkimleri:

a) Bir inceleme dönemi içinde geçen yıllardan devreden ve gelen toplam iş miktarının birinci, ikinci ve üçüncü bölgelerde %60’ını, dördüncü ve beşinci bölgelerde %50’sini karara bağlayan,

b) Kadastro davalarına bakan hâkimlerden, geçen yıllardan devren gelen işlerin % 30’unu ve dönem içinde gelen işlerin ise % 50’sini çıkardıkları takdirde ya da geçen yıllardan devren gelen işler ile dönem içinde gelen işlerin toplamının % 50’sini çıkaran,

c) Sulh ceza hâkimliklerinde müstemiren yetkilendirilen hâkimlerden, devreden ve gelen iş miktarının % 70’ini karara bağlayan,

d) Emsaline göre işi çok fazla olan merkezlerdeki mahkemelere geçen yıllardan devreden ve gelen toplam iş miktarından;

1. Ağır ceza ve çocuk ağır ceza mahkemelerinde 400,
2. Asliye hukuk, aile ve iş mahkemelerinde 1000,
3. Asliye ceza ve çocuk mahkemelerinde 1000,
4. Fikrî ve sınaî haklar ceza mahkemelerinde 800,
5. Sulh hukuk mahkemesinde 1200,
6. Ticaret mahkemelerinde 500,
7. Fikrî ve sınaî haklar hukuk mahkemelerinde 600,
8. Tüketici mahkemesinde 1400,
9. Kadastro mahkemesinde 400,
10. İcra ceza işlerinde 3000,
11. İcra hukuk işlerinde 1600 dosyayı,
12. Sulh ceza hâkimliklerinde 3000 işi,
13. Sosyal Güvenlik Hukukundan Kaynaklanan dava ve işlere bakmakla görevli iş

mahkemelerinde 800 dosyayı, sonuçlandırıp karara bağlayanların “A” defterinde yükseltilmelerine Kurulca karar verilebilir.

(2) Adlî yargı Cumhuriyet savcıları:

a) Bir inceleme dönemi içinde geçen yıllardan devreden ve gelen toplam iş miktarının birinci, ikinci ve üçüncü bölgelerde %60’ını dördüncü ve beşinci bölgelerde %50’sini karara bağlayan,

b) Emsaline göre işi çok fazla olan merkezlerdeki Cumhuriyet savcılıklarına geçen yıllardan devreden ve gelen işlerden 1600 soruşturma, 6000 ilâmat evrakını sonuçlandıranların “A” defterinde yükseltilmelerine Kurulca karar verilebilir.

(3) İdarî yargı hâkim ve savcıları:

a) Bir inceleme dönemi içinde geçen yıllardan devreden ve gelen toplam iş miktarının % 70’ini karara bağlayan,

b) Emsaline göre işi çok fazla olan merkezlerdeki mahkemelere geçen yıllardan devreden ve gelen toplam iş miktarından;

1. İdare mahkemelerinde 800,
2. Vergi mahkemelerinde 1000,
dosyayı sonuçlandırıp karara bağlayanların “A” defterinde yükseltmelerine Kurulca karar verilebilir.

B defterinde (Tercihli) Yükselme

MADDE 9.- (1) Adli yargı hâkimleri:

a) Bir inceleme dönemi içinde geçen yıllardan devreden ve gelen toplam iş miktarının birinci, ikinci ve üçüncü bölgelerde %70’ini, dördüncü ve beşinci bölgelerde %60’ını karara bağlayan,

b) Kadastro davalarına bakan hâkimlerden, geçen yıllardan devren gelen işlerin % 40’ını ve dönem içinde gelen işlerin ise % 60’ını ya da geçen yıllardan devren gelen işler ile dönem içinde gelen işlerin toplamının % 60’ını çıkaran,

c) Sulh ceza hâkimliklerinde müstemiren yetkilendirilen hâkimlerden, devreden ve gelen iş miktarının % 80’ini karara bağlayan,

d) Emsaline göre işi çok fazla olan merkezlerdeki mahkemelere geçen yıllardan devreden ve gelen toplam iş miktarından;

1. Ağır ceza ve çocuk ağır ceza mahkemelerinde 500,
2. Asliye hukuk, aile ve iş mahkemelerinde 1200,
3. Asliye ceza ve çocuk mahkemelerinde 1200,
4. Fikrî ve sınaî haklar ceza mahkemelerinde 900,
5. Sulh hukuk mahkemesinde 1400,
6. Ticaret mahkemelerinde 600,
7. Fikrî ve sınaî haklar hukuk mahkemelerinde 700,
8. Tüketici mahkemesinde 1600,
9. Kadastro mahkemesinde 500,
10. İcra ceza işlerinde 4000,
11. İcra hukuk işlerinde 1800 dosyayı,
12. Sulh ceza hâkimliklerinde 4000 işi,
13. Sosyal Güvenlik Hukukundan Kaynaklanan dava ve işlere bakmakla görevli iş mahkemelerinde 1000 dosyayı,

sonuçlandırıp karara bağlayan ve yükselmek için gerekli olandan daha üstün bir liyakat gösterenlerin, “B” defterinde yükseltmelerine Kurulca karar verilebilir.

(2) Adli yargı Cumhuriyet savcıları:

a) Bir inceleme dönemi içinde geçen yıllardan devreden ve gelen toplam iş miktarının birinci, ikinci ve üçüncü bölgelerde %70’ini, dördüncü ve beşinci bölgelerde %60’ını karara bağlayan,

b) Emsaline göre işi çok fazla olan merkezlerdeki Cumhuriyet savcılıklarına geçen yıllardan devreden ve gelen işlerden 2000 soruşturma, 8000 ilâmat evrakını sonuçlandıran,

(3) İdarî yargı hâkim ve savcıları:

a) Bir inceleme dönemi içinde geçen yıllardan devreden ve gelen toplam iş miktarının % 80’ini karara bağlayan,

b) Emsaline göre işi çok fazla olan merkezlerdeki mahkemelere geçen yıllardan devreden ve gelen toplam iş miktarından;

1. İdare mahkemelerinde 1000,
2. Vergi mahkemelerinde 1200,

dosyayı sonuçlandırıp karara bağlayan ve yükselmek için gerekli olandan daha üstün bir liyakat gösterenlerin, “B” defterinde yükseltmelerine Kurulca karar verilebilir.

C defterinde (Mümtaz) Yükselme

MADDE 10.- (1) Adli yargı hâkimleri:

a) Bir inceleme dönemi içinde geçen yıllardan devreden ve gelen toplam iş miktarının % 80'ini karara bağlayan,

b) Kadastro davalarına bakan hâkimlerden, geçen yıllardan devren gelen işlerin % 50'sini ve dönem içinde gelen işlerin ise % 70'ini ya da geçen yıllardan devren gelen işler ile dönem içinde gelen işlerin toplamının % 70'ini çıkaran,

c) Sulh ceza hâkimliklerinde müstemiren yetkilendirilen hâkimlerden, devreden ve gelen iş miktarının % 90'ını karara bağlayan,

d) Emsaline göre işi çok fazla olan merkezlerdeki mahkemelere geçen yıllardan devreden ve gelen toplam iş miktarından;

1. Ağır ceza ve çocuk ağır ceza mahkemelerinde 700,

2. Asliye hukuk, aile ve iş mahkemelerinde 1400,

3. Asliye ceza ve çocuk mahkemelerinde 1400,

4. Fikrî ve sınaî haklar ceza mahkemelerinde 1000,

5. Sulh hukuk mahkemesinde 1600,

6. Ticaret mahkemelerinde 700,

7. Fikrî ve sınaî haklar hukuk mahkemelerinde 800,

8. Tüketici mahkemesinde 1800,

9. Kadastro mahkemesinde 600,

10. İcra ceza işlerinde 5000,

11. İcra hukuk işlerinde 2000 dosyayı,

12. Sulh ceza hâkimliklerinde 5000 işi,

13. Sosyal Güvenlik Hukukundan Kaynaklanan dava ve işlere bakmakla görevli iş mahkemelerinde 1200 dosyayı,

sonuçlandırıp karara bağlayan, Kanunda ve İlke Kararlarında belirlenen nitelikleri veya maddî eserleri ile yükselmek için gerekli olandan çok yüksek liyakat derecelerine ulaştıklarına kanaat getirilenlerin "C" defterinde yükseltilmelerine Kurulca karar verilebilir.

(2) Adli yargı Cumhuriyet savcıları :

a) Bir inceleme dönemi içinde geçen yıllardan devreden ve gelen toplam iş miktarının % 80'ini karara bağlayan,

b) Emsaline göre işi çok fazla olan merkezlerdeki Cumhuriyet savcılıklarına geçen yıllardan devreden ve gelen işlerden 2400 soruşturma, 10.000 ilâmat evrakını sonuçlandıran,

(3) İdarî yargı hâkim ve savcıları:

a) Bir inceleme dönemi içinde geçen yıllardan devreden ve gelen toplam iş miktarının % 90'ını karara bağlayan,

b) Emsaline göre işi çok fazla olan merkezlerdeki mahkemelere geçen yıllardan devreden ve gelen toplam iş miktarından;

1. İdare mahkemelerinde 1200,

2. Vergi mahkemelerinde 1400,

dosyayı sonuçlandırıp karara bağlayan ve yükselmek için gerekli olandan daha üstün bir liyakat gösterenlerin, Kanunda ve İlke Kararlarında belirlenen nitelikleri veya maddî eserleri ile yükselmek için gerekli olandan çok yüksek liyakat derecelerine ulaştıklarına kanaat getirilenlerin "C" defterinde yükseltilmelerine Kurulca karar verilebilir.

Ortak hükümler

MADDE 11.- (1) İş yüzdelerinin hesaplanması:

a) İnceleme dönemi içinde yetki değişikliği veya görev yeri değişikliği nedeniyle farklı mahkemelerde ya da yerlerde farklı sürelerde çalışılması hâlinde, bu mahkemelerin veya yerlerin bir kısmının iş yüzdesinin yetersiz olması durumunda iş yüzdesi ortalaması, iş yüzdeleri üzerinden değil dönem içinde bakılan ve çıkartılan toplam iş sayıları esas alınarak

hesaplanır. Ancak, sulh ceza hâkimliklerinde müstemiren yetkilendirilen hâkimler yönünden bu hüküm uygulanmaz.

b) Altı ay veya daha kısa süreli olarak görev yapılan yer ve mahkemelerdeki iş yüzdeleri yükselme incelemeleri sırasında aleyhe değerlendirilmez. Altı aydan fazla, bir yıldan az çalışılan yer ve mahkemelerdeki iş yüzdeleri, yükselme derecelerine göre belirlenen iş yüzdelerinin 12'ye bölünmesi ile bulunacak aylık iş yüzdesinin çalışılan süreyle çarpılması sonucunda ortaya çıkan rakamlar esas alınarak hesaplanır.

c) Görev yapılan mahkemelerdeki veya yerlerdeki sürelerin bir yılın altına düşmesi hâlinde, her mahkemede ve yerde çalışılan sürenin karşılığı olan oranlarda iş çıkarmak gerekir. Aylık oranlamaya tâbi mahkemelerdeki veya yerlerdeki iş yüzdesi ortalamasının hesaplanmasında ise öncelikle, çalışılan yer ve mahkemelerin toplam süresinin, yer ve mahkeme sayısına bölünmesi suretiyle ortalama süre belirlenir. Daha sonra, inceleme döneminde bakılan ve çıkarılan toplam iş sayıları esas alınarak bulunacak iş yüzdesinin, yukarıdaki usule göre belirlenen ortalama sürenin karşılığı olan iş yüzdesine ulaşım ulaşılmadığına bakılır.

(2) Haklı nedenler:

Bir inceleme dönemi içinde uzun süreli sağlık raporu veya doğum nedeniyle ücretsiz izin alınması ya da görevli olarak yurt dışına gönderilmesi, görevden ayrılmak suretiyle yüksek lisans veya doktora öğrenimi yapılması, tayin ve yetki nedeniyle değişik mahkemelerde çalışılması, müstemir yetki dışında iş çıkarılması, gelen ve devralınan iş sayısının fazlalığı, yargılamanın ve soruşturmanın zorunlu kıldığı işlemlerin zamanında yapılmamasının haklı nedenlerden kaynaklanması gibi sebeplerle yukarıda 7, 8, 9 ve 10'uncu maddelerde belirtilen asgarî oranlardan az iş çıkarılması hâli Kurulca lehe değerlendirilebilir.

Bu ilke kararının 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca iş çıkarmaları mümkün olmayan, haklarında sicil fişi düzenlenemeyen, müfettiş hâl kağıdı veya performans değerlendirme ve geliştirme formu bulunmayan hâkim ve savcılar "B" defterinde yükseltirler.

(3) Puan ilâvesi ve kesirler;

Terfie tabi tutulan hâkim ve savcılarının tüm terfileri, performans değerlendirme ve geliştirme formları ile müfettiş hâl kağıtları dikkate alınarak iş yüzdelerine Kurulca iki puan ilâve edilebilir. İş yüzdesi hesabında kesirler tam sayıya çıkartılır.

(4) İnceleme dönemine ait işler:

a) Kurulun incelemelerine esas olan işler; 1 Nisan–31 Mart, 1 Ağustos–31 Temmuz, 1 Aralık–30 Kasım tarihleri arasında iki yıl içinde çıkarılan işlerdir.

Disiplin cezalarının yükselmeye etkisi

MADDE 12.- (1) Uyarma, aylıktan kesme ve kınama cezası gerektiren fiillerin niteliğine göre yükselmeye engel olup olmayacağı ve Kanununun 29 uncu maddesi gereğince yükselme dereceleri belirlenirken hangi deftere geçirileceği Kurulca takdir edilir.

İki yıllık yükselme süresini doldurmadan derece yükselme incelemesine girenlerin durumu

MADDE 13.- (1) Bir yıla kadarki hâkimlik ve Cumhuriyet savcılığı dışındaki bir hizmetin değerlendirilmesi nedeniyle en az bir yıllık hâkimlik ve savcılık hizmeti ile derece yükselmesi incelemesine giren hâkim ve savcılar bu İlke Kararında öngörülen diğer şartları taşımaları halinde tercihan veya mümtazen yükseltilebilirler.

Fişle yükseltilenler

MADDE 14.- (1) Bu ilke kararının 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca iş çıkarmaları mümkün olmayan hâkim ve savcılarının yükseltilmelerinde, haklarında düzenlenen sicil fişleri, müfettiş hâl kağıtları ve performans değerlendirme ve geliştirme formlarında yer alan bilgiler esas alınarak yükselme çeşitleri belirlenir.

Kademe ilerlemesi yapamayanların durumu

MADDE 15.- (1) Bulunduğu derecenin birinci kademesinde bir yıl çalışıp veya çalışmış sayılıp da kademe ilerlemesine layık görülmeyenler bir yıl sonra yeniden kademe ilerlemesi için incelemeye tabi tutulurlar.

Listelerin yayımı ve listelere giremeyecek olanlar

MADDE 16. -

(1) Listelerin Yayımı:

a) Hâkimler ve savcılardan derece yükselme süresini bitiren, haklarında yükselmeye engel mahkeme hükmü veya yetkili mercice verilmiş disiplin kararı bulunmayanların adlarını gösteren listeler, Kurulca hazırlanarak yılın Nisan, Ağustos ve Aralık ayları içerisinde Resmî Gazete’de yayımlanır.

b) Bu listede adları bulunmayanlar Kanununun 22 nci maddesine göre, listelerin Resmî Gazete’de yayımı tarihinden itibaren 30 gün içinde Kurula başvurmak suretiyle durumlarının yeniden incelenmesini isteyebilirler. Yeniden inceleme talebinin Kurulca reddi halinde, bu karar aleyhine tebliğ tarihinden itibaren on gün içerisinde itiraz edebilirler. Başvuru veya itirazın kabulü halinde ilgililerin adları, süre kaydına bakılmaksızın Resmi Gazete’de ait olduğu listeye ek olarak yayımlanır.

(2) Listelere Giremeyecek Olanlar :

a) Derece yükselmesini durdurma cezası alanlar, cezanın kesinleşmesini izleyen derece yükselmesi incelemesi tarihinden itibaren iki yıl süre ile,

b) Yer değiştirme cezası almış olanlar cezanın kesinleşmesini izleyen derece yükselme incelemesi tarihinden itibaren iki yıl süre ile,

c) Meslekten çıkarmayı gerektirmeyecek şekilde kasti bir suç nedeniyle hapis veya göreviyle ilgili bir suçtan dolayı adli para cezasına mahkum olanlar veya bir derecedeki iki veya bir sınıfta üç defa kınama cezasına uğrayanlar, cezanın kesinleşmesini izleyen derece yükselmesi incelemesi tarihinden itibaren bir yıl süre ile,

d) Kademe ilerlemesini durdurma cezası alanlar, cezanın kesinleşmesini izleyen derece yükselmesi incelemesi tarihinden itibaren bir yıl süre ile,

derece incelemesi listesine dahil edilemezler. Yukarıda sayılan cezalar kademe ilerlemesi döneminde kesinleşmiş ve uygulanmış ise derece yükselmesi incelemesi sırasında bir daha dikkate alınmazlar.

(3) İkinci fıkranın a, b, c ve d fıkralarında belirtilen cezalar, aynı sebepten dolayı alınsa bile ayrı ayrı uygulaması yapılır.

(4) İkinci fıkranın a, b, c ve d bentlerinde belirtilen cezaların birinci derecenin kademelerinde alınması hâlinde cezanın kesinleşmesini izleyen kademe ilerlemesi incelemesi tarihinden itibaren öngörülen sürenin sonuna kadar incelemeye tâbi tutulmazlar.

İnceleme usulü ve zamanı

MADDE 17.- (1) Derece yükselmesi 16 ncı madde gereğince düzenlenip Resmî Gazete’de yayımlanan listeye göre her yılın Nisan, Ağustos ve Aralık aylarının son günlerinden geçerli olmak üzere yapılır.

(2) Derece yükselmesi incelemesi sırasında;

a) İlgilinin açık ve gizli sicilleri,

b) Hâkim ve savcılar için Kanununun 23 üncü maddesine göre düzenlenen sicil fişleri,

c) O devre içinde teftiş görenlerin müfettiş hal kâğıtları, performans değerlendirme ve geliştirme formları, denetim raporları,

d) Yükselmeye engel kesinleşmiş mahkeme hükmü veya disiplin cezaları ile tüm bilgi ve belgeler,

Kurulun incelemesine sunulur.

Kaldırılan hükümler

MADDE 18.- (1) 24.02.2012 tarihli ve 28214 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 30.09.2011 tarihli ve 282/1 sayılı “Hâkim ve Savcıların Derece Yükselmesi Esaslarına İlişkin Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu İlke Kararı” yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici hükümler

Geçici Madde 1.- Bu ilke kararı 2015 Nisan terfi döneminden itibaren uygulanır.

Geçici Madde 2. Bu ilke kararının 8, 9 ve 10 uncu maddelerinin (d) bentlerine eklenen 13 üncü maddeler 2016 Nisan terfi döneminden itibaren uygulanır.

Yürürlük

MADDE 19.- Bu ilke kararı Resmî Gazete’de yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer